

Eliökokoelma tehdään seitsemännen luokan jälkeisenä kesänä. Useimmat oppilaat laativat eliökokoelman kasveista, jolloin noudatetaan alla olevaa ohjetta.

Vaihtoehtoisesti eliökokoelman voi tehdä jostakin muusta eliöryhmästä (esim. kalat, kovakuoriaiset, perhoset tai sienet) **tai tietyn elinympäristön lajeista** (esim. kuiva kangasmetsä, tuore kangasmetsä, lehto, suo). Tässä tapauksessa **sovi opettajan kanssa tarkemmista yksityiskohdista**. Lajimäärä on tällöin 20 valokuvattua lajia. Kaikissa kuvissa tulee olla sama tunniste.

KASVIO

Kasvion voi tehdä perinteisesti kasveja kuivaamalla tai digitaalisesti. Valitse näistä toinen!

Kasvio kootaan ennalta annetun lajilistan mukaan (ks. seuraava sivu). Molempien tyyppisissä kasvioissa kuvien yhteyteen voi lisätä tieteellisen nimen, vaikka sitä ei vaaditakaan. Kasvien keskeisiä tuntomerkkejä voi halutessaan kirjoittaa kuvan yhteyteen. Rauhoitettuja kasveja ei saa kerätä, mutta valokuvan saa ottaa.

A) PERINTEINEN KASVIO

Näytteitä on vähintään 15 eri kasvilajista. Kasvit prässätään ja kuivataan. Näyte kerätään katkaisemalla kasvi maan rajasta (juurta ei kerätä). Kasvin pitää olla tunnistettavissa näytteestä. Hyvässä näytteessä on mukana lisääntymisrakenteita, kuten kukkia tai itiöpesäkkeitä. Puuvartisista kasveista kerätään oksankärki, jossa on vähintään neljä lehteä (jos lehdet ovat kovin pieniä, niin kerätään niin pitkä pätkä oksaa, että kasvilajin voi tunnistaa).

Näytteet kuivataan sanomalehtien välissä. Sanomalehtipinon painoksi laitetaan tasapintaisia raskaita esineitä (esim. kirjoja, tai levy ja painot sen päälle). Paksulehtisten tai märkien näytteiden kuivaaminen voi vaatia sanomalehtien vaihtamista kuivauksen aikana. Näytteiden kuivuminen kestää yhdestä muutamaan vuorokauteen. Huolehdi, että koko näyte on varmasti kuiva ennen kuin kokoat kasvion. Homehtuneita tai mädäntyneitä näytteitä ei hyväksytä, sillä kasvin tunnistaminen voi olla mahdotonta.

Jokaisen näytteen yhteyteen kirjoitetaan kasvilajin nimi, keruupaikka, keruuympäristö (esim. tienvarsi, kangasmetsä), keruupäivämäärä ja kerääjän nimi. Näytteet kiinnitetään paperille tunnistetietojen yhteyteen. Tässä voi käyttää apuna esim. teippiä tai muovitaskuja. Paperit kootaan kansioon kasvioksi, jota voi kuljettaa mukana.

*Kanerva
Haukka, Laitila
Kuiva kangasmetsä
Kaisa Kasvio, 21.6.2019*

B) DIGITAALINEN KASVIO

Valokuvia on vähintään 20 eri kasvilajista. Kuva otetaan suoraan kasvupaikalla kasvia katkaisematta. Kuvan laadun pitää olla niin hyvä, että kasvilajin voi tunnistaa. Pyri kuvaamaan niin, että saat kuviin lehtiä ja lisääntymisrakenteita kuten kukkia tai käpyjä (tarvittaessa voit ottaa muutaman kuvan samasta lajista).

Jokaisessa valokuvassa pitää olla sama tunniste, josta kuvan alkuperä käy selväksi (esim. kuvaajan nimi ja vuosi tai Instagram-tunnus lapulla tai jokin opettajan kanssa ennalta sovittu esine). Kasvion kokoamisvaiheessa kirjoitetaan jokaisen kuvan yhteyteen kasvilajin nimi, kuvauspaikka, kuvausympäristö, kuvauspäivä ja kuvaajan nimi (samaa tapaan kuin perinteisessä kasviossa, ks. ohje edellisellä sivulla).

Kuvat kootaan Instagram-tilille tai niistä tehdään Google Slides -esitys (tai vastaava). Työ palautetaan jakamalla lopuksi Instagram-käyttäjätunnus tai Google Slides -esitys opettajalle. Neuvottele tarvittaessa muista palautustavoista.

Kasvion lajit valitaan seuraavasta listasta. Kasviossa täytyy olla lajeja sekä vesiympäristöstä (vähintään 5 lajia) että metsästä (vähintään 5 lajia). Mahdolliset kasvion minimilajuuden ylittävät lajit saavat olla listan ulkopuolelta.

Veden tai rannan lajit:

ahvenvita	järvikaisla	järvikorte	järviruoko
järvisätkin	kurjenmiekkä	luhtalemmikki	lumme
myrkkyykeiso	lahnaruoho	nuottaruoho	ranta-alpi
rantakukka	ratamosarpio	rentukka	terttualpi
tervaleppä	uistinvita	ulpukka	vesitatar
vesirutto			

Metsän lajit:

haapa	harmaaleppä	hieskoivu	kangasmaitikka
kanerva	karhunsammal	kallioimarre	kerrossammal
kielo	kuusi	kynsisammal	käenkaali (ketunleipä)
metsäimarre	metsälauha	metsätähti	mustikka
mänty	oravanmarja	pihlaja	puolukka
pähkinäpensas	rauduskoivu	sudenmarja	seinäsammal
taikinamarja	tuomi	valkovuokko	

Kasvion viimeinen palautuspäivä on lokakuussa (tarkka päivä ilmoitetaan syksyllä).